

DEN SYDLIGE DEL AF NATIONALPARK THY

THE SOUTHERN PART OF THY NATIONALPARK
DER SÜDLICHE TEIL DES NATIONALPARK THYS

DANMARKS NATIONALPARKER

NATIONALPARK THY – DANMARKS STØRSTE VILDMARK

Nationalpark Thy ligger i Nordvestjylland og strækker sig langs kysten fra Agger Tange sydspids til Hanstholm. Her findes klitter, klithede, strand-, næringssætige sører og vandområder, kystkrænter fra stenalderhavet, klitplantager med stor andel af nåletræer og mindre, opdyrkede arealer. Den sammenhængende klithede er unik for hele Europa og årsagen til, at området i dag er nationalpark.

75 % af arealene i Nationalpark Thy er ejet af staten og forvaltes af Naturstyrelsen. De resterende 25 % ejes af ca. 1100 private lodsejere. Der bor ca. 150 mennesker indenfor nationalparkens grænser.

Nationalpark Thy blev indviet den 22. august 2008 som den første nationalpark i Danmark. Syd til nord: 55 km. Øst til vest: 5-12 km. Areal: 244 km².

THY NATIONAL PARK – DENMARK'S LARGEST WILDERNESS

The National Park is located in Northwest Jutland and stretches along the coast from the southern tip of Agger Tange to Hanstholm. Dunes, dune heaths, beaches, nutrient-poor lakes and wetlands, dune plantations with large numbers of conifers and smaller cultivated areas can all be found here. The continuous dune heath is unique to the whole of Europe and the reason why the area today is a national park.

75% of the land in Thy National Park is owned by the state and managed by the Danish Nature Agency. The remaining 25% is owned by roughly 1,100 private landowners. Approximately 150 people live within the boundaries of the national park.

Thy National Park was inaugurated as Denmark's first national park on 22 August 2008. Length north to south: 55 kilometers. Width east to west: 5-12 kilometers. Area: 244 km².

The Nationalpark Thy wurde am 22. August 2008 als erster Nationalpark Dänemarks eingeweiht. Von Süden nach Norden: 55 km. Von Osten nach Westen: 5-12 km. Fläche: 244 km².

PÅ VANDRETUR I NATIONALPARK THY

De store vridder og den wilde natur gør vandreturen til en opdagelse både af naturen og området. Det findes et væld af ruter, der kan både drage på fjeldstur eller tage en kortere tur på én eller flere timer.

Vandrerturerne er inddelt i tre kategorier baseret på underlaget, så du ved, om du skal gå i løst sand, i vand/mudder eller om du måske går på grusveje.

Ruten længe fremgår af koret, og farven på ruten svarer til skiltningen i naturen.

Let: Det mest af turen er på løst underlag – fx grusvej, stenmel, asfalt eller beton. Der kan dog være kortere strækninger med træmpesti med fast underlag som fx sand. Vær opmærksom på, at nogle strækninger perhedsvis kan stå under vand.

Middel: Turen har væsentlige underlag med både løvtand, træmpesti med fast underlag og kortere strækninger som på, at nogle strækninger perhedsvis kan stå under vand.

Svær: Længere strækninger på turen er på træmpesti med fast underlag af sand eller mudder. Vær opmærksom på, at nogle strækninger periodisk kan stå under vand.

Find nærmere beskrivelse af ruter og seværdigheder i Nationalpark Thy app eller i Naturstyrelsens vandrerturstofolderne.

HIKING IN THY

NATIONAL PARK THY
The vast expanse and wild landscape make hiking an obvious way to experience the national park. There are ample routes, which you can explore over a number of days or in a matter of a few hours.

The hiking routes are divided into three categories based on terrain, so you can choose a route that goes over loose sand or through water/mud, or one that is mostly on gravel paths.

Easy: Most of the walk is even terrain, e.g. gravel or stone paths, or some shorter stretches of footpath on solid ground, such as a forest floor. An off-road stroller should be able to handle the route.

Moderate: The walk has alternating stretches on footpaths on solid ground and some shorter stretches of footpath on loose ground such as sand. Please be aware that some stretches may occasionally be under water.

Difficult: Longer stretches of the route are on footpaths on loose ground such as sand or mud. Please be aware that some stretches may occasionally be under water. You can find more detailed descriptions of routes and things to see in the thy National Park app.

VANDRERUTER I DEN SYDLIGE DEL AF NATIONALPARK THY

- 1 • Vestkyststien ad Redningsvejen 95 km – svær
- 2 • Flade So-ruten 13,5 km – let
- 3 • Sorte Næse-ruten 6,2 km – svær
- 4 • Penberggruten 5,7 km – svær
- 5 • Lodbjerggruten 9,5 km (8,2/5,7/1,4 km) – middel
- 6 • Baunehøjreruten 4,8 km – middel
- 7 • Lomborggruten 2,2 km – let
- 8 • Holden So-ruten 4,8 km – middel
- 9 • Hvidbjerggruten 4,7 km – svær
- 10 • Nakorskrutten 5,7 km – svær
- 11 • Bisletstræet 1,8 km – middel
- 12 • Fredskilderuten 4,4 km – middel
- 13 • Embakruten 5,6 km – svær
- 14 • De Røde Bakker-ruten 1,4 km – svær
- 15 • Bertels Have-ruten 3-6 km – middel
- 16 • Præstens Sti 4,4 km – middel

YKELRUTER

- Vestkystruten
- Øvre Natura's Kræfter 410
- Dyrenes Paradis 411
- Faddersøruten

FACILITETER

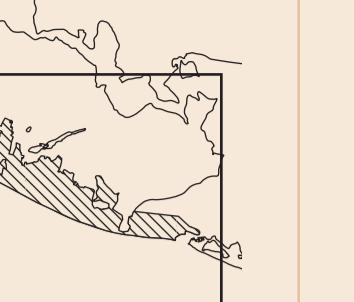
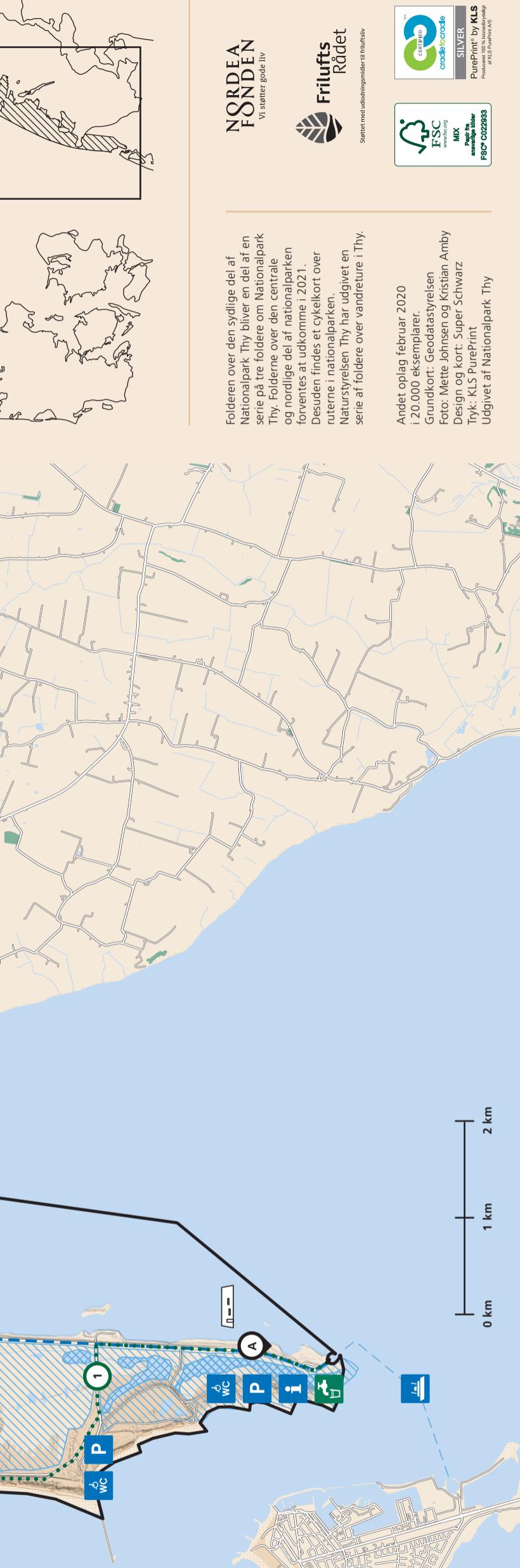
- Nationalpark Thy
- Flygeleyketræse 01-04-15-07.
- Bålplads
- Campingplads
- Driftkøve
- Primitiv overnatning
- Udsigtsstårn
- Multitølt
- WC
- Handicaptoilet*
- Toilet*
- Parkering
- Information
- Færge

Kortet er et oversigtskort og alene til illustration af området og dets faciliteter. Det tages forbehold for eventuelle fejl og ændringer, herunder flyvej.

The map is intended as an outline map only to illustrate the area and its facilities. We cannot be held liable for any errors or omissions, including any printing errors, in this leaflet.

Be der Karte handelt es sich um eine Übersichtskarte, die nur zur Illustration des Gebiets und seiner Einrichtungen dient. Fehler und Änderungen, darunter Druckfehler im Flyer, vorbehalten.

DEN SYDLIGE DEL AF NATIONALPARK THY

NORDEA
Fonden

Vi gør en forskel

Foldere over den sydlige del af Nationalpark Thy bliver en del af en serie på tre foldere om Nationalpark Thy. Foldere over den centrale og nordlige del af Nationalparken forenes at udkomme i 2021. Desuden findes et cykelkort over Nationalpark Thy, Naturstyrelsen Thy har udgivet en serie af foldere over vandrtere i Thy.

Andet oplyst februar 2020

Gundrum Geodatastyrelsen

Foto: Mette Jensen og Kristian Ambjørn

Design og kort: Super Schwarz

Tryk: KLS Print

Udgivet af Nationalpark Thy

SANDFLUGT OG VILDE NATURKRÆFTER

NATIONALPARK THY ER SKABT AF VINDEN, HAVET, SANDET OG SALTEL. I MINDST TRE PERIODER SIDEN STENALDEREN HAR SANDFLUGT HÆRGET I DET OMRÅDE, DER I DAG ER NATIONALPARK THY. DEN SENESTE SANDFLUGTSPERIODE FANDT STED UNDER "DEN LILLE ISTID" FRA CA. 1450–1850.

Dyre- og planterører, som findes her, er tilpasset det blotte- og flyvende sand og er sjældne mange andre steder. Fx er nogle insekter og markfiben afhængige af den varme, som sandet får, når solen skinner. Organismær som bæger- og rendsyrlaver har udviklet særlige strategier til at være de første til at gro i det ellers ret næringsfattige sand.

Også andre naturkræfter end vind og sand har været på spil i den sydlige del af Nationalpark Thy. Under storme har havet taget stykker af land, og ser man på gamle kort tilbage fra 1700-tallet, finder du navne som Nabe, Bollum, Toft, Aulum og Vester Agger. I dag er landsbyerne forsvundet i havet.

Under en stormflod i februar 1825 brød havet igennem tangen mellem Thy og Thyborøn. Forbindelsen mellem de to steder blev afskåret med stor betydning for både dyr og menneskers liv. Samtidig blev Limfjordens hidtil brakke vand langt mere salt.

Agger Tange er i dag skabt af mennesker og maskiner for at sikre mod havets kræfter, og det er en af de vigtigste fuglelokaliteter i Danmark. Især om foråret og efteråret kan du opleve mange arter af sjældne ande- og vadefugle som fx pibeand, engryle, stor kobbervippe og flere arter af terner. Ligeledes kan man være heldig at se sjældne rovfugle som vandfalk og havørn.

Den helt særlige klinatur har du rig mulighed for at opleve nord for Lodbjerg Fyr. Her findes både hedelyng, klokelyng, mosebølle, revling, hugorme, træner og krondyr og mange andre karakteristiske planter og dyr.

DRIFTING SANDS AND THE WILD FORCES OF NATURE
Thy National Park was shaped by the wind, sea, sand, salt and wind. During at least three periods since the Stone Age, drifting sands have ravaged the area that is encompassed today by Thy National Park. The most recent period of drifting sands occurred during the Little Ice Age between ca. 1450 and 1850.

The animal and plant species here have adapted to the bare, drifting sands and are found in few places elsewhere. For example, sand lizards as well as some insects and Zaineidechsen auf die Wärme des Sandes bei Sonnenschein angewiesen. Flechten haben besondere Strategien entwickelt, um im ansonsten nährstoffarmen Sand als Pionierpflanzen zu gedeihen.

Zu den Akteuren im südlichen Teil des Nationalparks Thy gehören jedoch auch andere Naturkräfte als Wind und Sand. Bei Stürmen hat das Meer Teile der Küste verschlungen, und schaut man sich alte Landkarten an, sind dort Namen wie Nabe, Bollum, Toft, Aulum und Vester Agger verzeichnet – Ortschaften, die heute im Meer verschwunden sind.

Während einer Sturmflut im Februar 1825 durchbrach das Meer die Landzunge zwischen Thy und Thyborøn. Die Verbindung zwischen den beiden Orten wurde abgeschnitten, was erhebliche Auswirkungen auf das Leben und die Tiere hatte.

Die heutige Landzunge Agger Tange wurde von Menschen und Maschinen als Schutz vor den Kräften des Meeres geschaffen und sie gehört heute zu den bedeutendsten Rast- und Brutplätzen für Vögel in Dänemark. Insbesondere im Herbst und im Frühjahr können Sie hier unzählige Enten- und Watvögel erleben, darunter Sandregenpfeifer, Nordischer Alpenstrandläufer, Uferschneepfeifer und mehrere Seeschwalbenarten. Mit etwas Glück kann man auch seltene Raubvögel beobachten, wie Wanderfalke und Seeadler.

There are ample opportunities to experience the distinctive wildlife of the sand dunes north of Lodbjerg Lighthouse. Common heath, cross-leaved heath, bog bilberry, crowberry, vipers, common cranes and red deer as well as many other characteristic plants and animals can all be found here.

SANDVERWEHUNGEN UND ROHE NATURGEWALTEN
Der Nationalpark Thy ist das Ergebnis der Einwirkung von Wind, Meer, Sand und Salz. Seit der Steinzeit haben im Gebiet des heutigen Nationalparks Thy während mindestens drei Perioden Sandverwehungen gewütet, das letzte Mal während der sogenannten „kleinen Eiszeit“ von ca. 1450–1850.

Die Tier- und Pflanzenarten an den entblößten und fliegenden Sand angepasst und seitens anderswo zu finden. So sind beispielsweise manche Insekten und Zauneidechsen auf die Wärme des Sandes bei Sonnenschein angewiesen. Flechten haben besondere Strategien entwickelt, um im ansonsten nährstoffarmen Sand als Pionierpflanzen zu gedeihen.

Zu den Akteuren im südlichen Teil des Nationalparks Thy gehören jedoch auch andere Naturkräfte als Wind und Sand. Bei Stürmen hat das Meer Teile der Küste verschlungen, und schaut man sich alte Landkarten an, sind dort Namen wie Nabe, Bollum, Toft, Aulum und Vester Agger verzeichnet – Ortschaften, die heute im Meer verschwunden sind.

Während einer Sturmflut im Februar 1825 durchbrach das Meer die Landzunge zwischen Thy und Thyborøn. Die Verbindung zwischen den beiden Orten wurde abgeschnitten, was erhebliche Auswirkungen auf das Leben und die Tiere hatte.

Die heutige Landzunge Agger Tange wurde von Menschen und Maschinen als Schutz vor den Kräften des Meeres geschaffen und sie gehört heute zu den bedeutendsten Rast- und Brutplätzen für Vögel in Dänemark. Insbesondere im Herbst und im Frühjahr können Sie hier unzählige Enten- und Watvögel erleben, darunter Sandregenpfeifer, Nordischer Alpenstrandläufer, Uferschneepfeifer und mehrere Seeschwalbenarten. Mit etwas Glück kann man auch seltene Raubvögel beobachten, wie Wanderfalke und Seeadler.

Nördlich des Leuchtturms Lodbjerg Fyr bestehen vielfältige Möglichkeiten, die außergewöhnliche Dünen- und Heidennatur zu erkunden. Hier findet man Besen- und Glockenheide, Moos- und Krähenbeere, Kreuzotter, Kranich und Rotwild sowie viele andere charakteristische Pflanzen und Tiere.

FORSLAG TIL OPLEVELSER I DEN SYDLIGE DEL AF NATIONALPARK THY

A Oplev fuglelivet på Agger Tange. Start turen med et besøg i det ubemandede informationshus Svaneholmhus på sydspidsen af tangen.

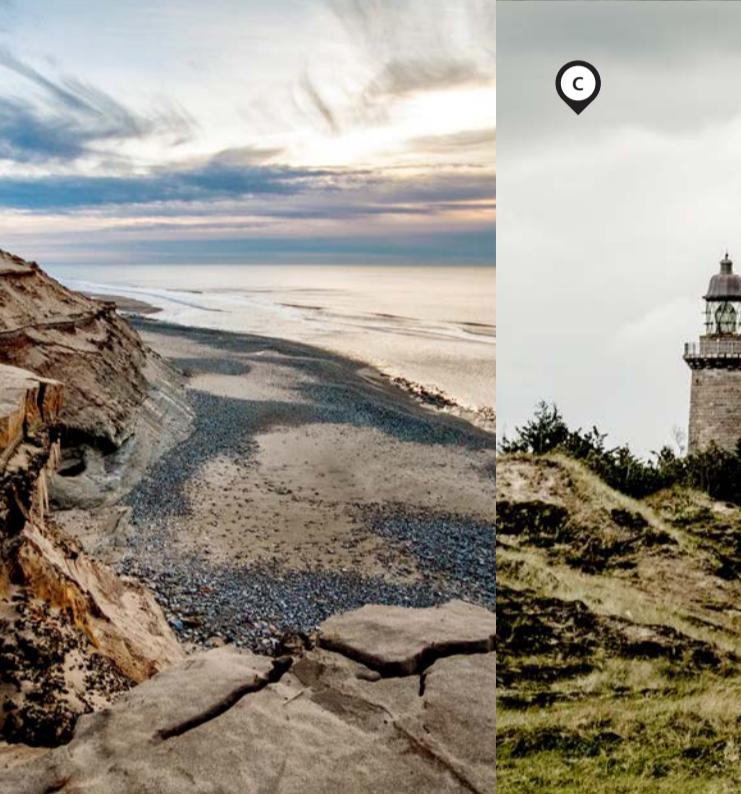
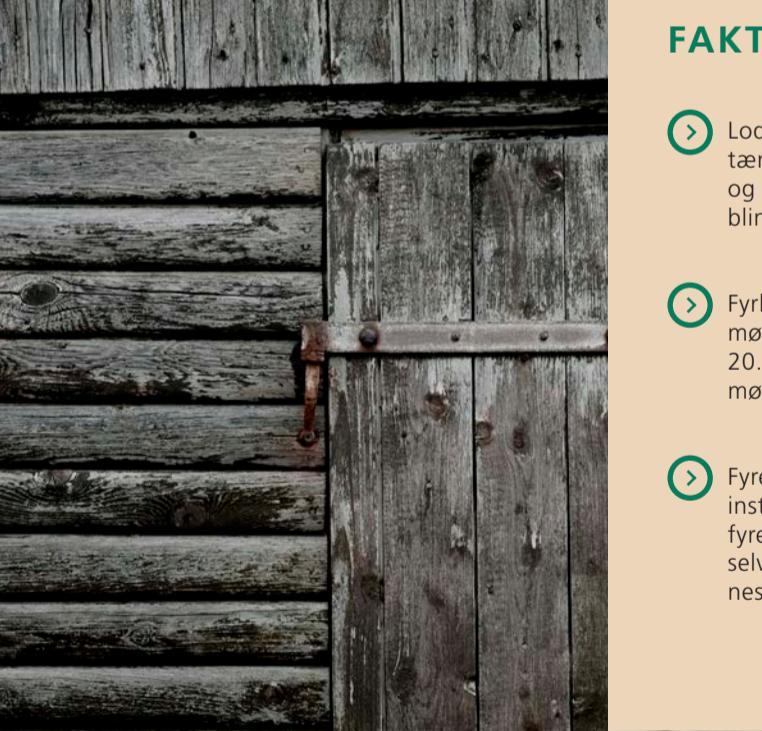
B Studér naturkraefternes betydning for livet i gamle dage på det lille museum Fiskerhuset i Agger. Se udstillingen om Aggers historie og kystsikringen i De Sorte Huse i Agger, hvor du også kan nyde din madpakke.

C Besøg Lodbjerg Fyr. Gå op i fyrtårnet, og bliv betaget af udsigten over vildmarken. Nyd madpakken i det gamle hønsehus og tag et kig i fyrmesterens stuer og udstillingen.

D Gå til Lodbjerg Kystklint - en ca. 10 meter høj klint vest for Lodbjerg Fyr. Den består af sand, moræneler og glimmerler, der stikker ud fra bunden af klinten. Glimmerler har givet den navnet Sorte Næse eller "Æ swot mand".

E Tag vandrestavler på og gå ad Redningsvejen. Du kan tage turen i etaper – fx Agger til Lodbjerg eller Lodbjerg til Lyngby og måske videre til Stenbjerg. Midt i Lyngby ligger et gammelt redningshus med primitiv overnatningsmulighed.

F Besøg Stenbjerg Landingsplads med de karakteristiske hvide redskabsbåde fra starten af 1900-tallet. Her har Nationalpark Thy et lille, bemandedt informationshus. Redningsstationen fortæller om redningsvæsenet og redningsfolkenes værdifulde indsats. I Spilhuset fortælles om kystfiskeriets dengang, hvor store fiskekuttere blev trukket op på stranden. Landingspladsen er omgivet af fredet klithede, og en lille kilometer mod syd ligger Stenbjerg Både, der er et af tre tilbageværende somærker i Thy.

GOD OPFØRELSE I NATUREN

Nationalpark Thy er Danmarks største vildmark og leveret for både sjældne dyr og planter. Sæt dig derfor ind i reglerne for færdsel i naturen og vær med til at passe på den sjældne natur.

TIL FODS I NATIONALPARK THY
Tag de gode vandresko eller -støvler på og kom tæt på det rigtige plante- og dyreliv i Nationalpark Thy. Man må færdes døgnet rundt på offentlige skov- og naturarealer. Vælg dog gerne en af de afmærkede ruter for at give ro til fugle og andet dyreliv.

Lagunen på Agger Tange og dele af Hanstholm Vildreservat er lukket for al færdsel året rundt af hensyn til dyrelivet. Andre områder er lukket i fuglenes yngleperiode fra 1. april til 15. juli. Områderne er skravetet på kortet, så du kan se, hvor du ikke må færdes.

PÅ CYKEL I NATIONALPARK THY
På cykel kan du opleve landskabet med klitter, klitheder og skov helt tæt på samtidig med suset fra Vesterhavet. Du må cykle på veje og stier både private og offentlige skov- og naturarealer. Du må dog ikke cykle på Redningsvejen mellem Lodbjerg Fyr og Lyngby.

MED HUND I NATIONALPARK THY
Hunde er velkomne i det meste af Nationalpark Thy, men de skal som udgangspunkt altid være i snor. Hunde er ikke tilladt i Hanstholm Vildreservat.

SANKNING I NATIONALPARK THY
I Nationalpark Thy kan man hele året samle på fantastiske naturoplevelser, og man kan også få en række håndgrivede goder med hjem. Den vigtigste tomfæligrerregel er, at man må sanke bær, svampe, kogler og lignende til eget forbrug fra de offentlige skov- og naturarealer.

OFFENTLIG TRANSPORT OG PARKERING
Der er flere muligheder for at tage offentlig transport til byer som fx Thisted og Horup i Thy. Herfra kan man tage bus, flextur eller taxa videre ud i nationalparken.

P-pladserne langs de asfalterede veje i nationalparken kan have tidsbegrænsning. Skal du på ferdragster i nationalparken, er der mulighed for langtidsparkering i Thisted (på Plantagepladsen ved stationen) og på de fleste parkeringspladser i Horup, Hanstholm og en række andre byer. Herfra kan man tage bus, taxa eller bestille en flextur hos Nordjyllands Trafikselskab ud til nationalparken.

TRETTIGE NATUREN WITH RESPECT

Den National Park er Danmarks største vildmark og er en del af verdens natur. Det er et sted, hvor man kan få et godt billede af vores land og dens dyr og planter. Det er et sted, hvor man kan få et godt billede af vores land og dens dyr og planter. Det er et sted, hvor man kan få et godt billede af vores land og dens dyr og planter.

RIGTIGES VERHALTEN
IN DER NATUR
Der Nationalpark Thy er det største vildmarksområde i Danmark. Det er et sted, hvor man kan få et godt billede af vores land og dens dyr og planter. Det er et sted, hvor man kan få et godt billede af vores land og dens dyr og planter. Det er et sted, hvor man kan få et godt billede af vores land og dens dyr og planter.

Zu den Agger Tange und Hanstholm Wildreservat sind aus Rücksicht auf die Tierwelt alle Wälder und Naturlandschaften offen. Nur während der Vogelbrüten sind diese geschlossen. Bitte beachten Sie die Zeichen auf dem Karte, um die geschlossenen Gebiete zu erkennen.

Die Lagune auf Agger Tange und Teile des Hanstholm Wildreservats sind geschlossen, um die Vogelbrüten zu schützen. Andere Bereiche sind während der Vogelbrüten geschlossen. Bitte beachten Sie die Zeichen auf dem Karte, um die geschlossenen Gebiete zu erkennen.

Mit dem Fahrrad unterwegs
im Nationalpark Thy

Mit dem Fahrrad erleben Sie nicht nur das Rauschen der Nordsee, sondern auch die Landschaft mit Dünen, Heide und Wald aus nächster Nähe. Sie dürfen auf privaten und öffentlichen Wegen und Pfaden Fahrrad fahren. Auf dem „Redningsvej“ zwischen Leuchtturm Lodbjerg Fyr und Lyngby ist Fahrradfahren jedoch verboten.

Mit dem Hund unterwegs
im Nationalpark Thy

Hunde sind im Nationalpark Thy willkommen, müssen jedoch grundsätzlich stets an der Leine geführt werden. Im Hanstholm Wildreservat sind Hunde nicht erlaubt.

Foraging in Thy National Park

Fantastische Naturerfahrungen sind hier jederzeit möglich. Sie können direkt zu den Nationalpark Thy gehen und genießen Sie die schönen Naturerfahrungen und die tollen Eindrücke. Sie können auch zahlreiche Natursozialisierungen mit nach Hause nehmen. Die wichtigste Faustregel besagt, dass man auf öffentlichen Wegen und Naturlandschaften Beeren, Pilze, Zapfen usw. für den Eigenbedarf sammeln darf.

Öffentliche Verkehrsmittel
und Parkplätze

Die größeren Orte in Thy wie Thisted und Horup sind mit öffentlichen Verkehrsmitteln zu erreichen. Von dort aus kann man per Bus, Taxi oder „Flextour“ in den Nationalpark Thy (mit Nordjyllands Trafikselskab). Das Parken auf den Parkplätzen an den asphaltierten Wegen im Nationalpark kann zeitlich begrenzt sein.

Wenn Sie eine mehrtägige Tour im Nationalpark unternehmen möchten, stehen in Thisted (auf dem „Plantagepladsen“ und am Bahnhof) und auf den meisten Parkplätzen in Horup, Hanstholm und anderen Orten Langzeitparkmöglichkeiten zur Verfügung. Von dort aus können Sie den Bus oder ein Taxi nehmen oder bei der Verkehrsgesellschaft „Nordjyllands Trafikselskab“ eine „Flextour“ in den Nationalpark bestellen.

WEITERE INFORMATIONEN

Informationshuse Stenbjerg Landingsplads (bemandet i Sommerhalvåret), Svaneholmhus (ubemandet), Lodbjerg Fyr (delen med sommerhalvåret) og Hanstholm Fyr (ubemandet). I 2021 åbner et nytt Nationalparkcenter Thy i Nr. Vorupør.

Nationalpark Thy app – også til offline brug. Hent den gratis i App Store og Google Play.

Hjemmeside www.nationalparkthy.dk

Facebook Nationalpark Thy

Folderne i serien „Vandreture“ fra Naturstyrelsen Thy om den sydlige del af Nationalpark Thy: Agger Tange og Flade Sø, Klitplantagerne i Sydthy, Stenbjerg i Thy samt Vestkyststien Agger-Bulbjerg. Se også de digitale naturguider på www.naturstyrelsen.dk

Cykellkart over ruterne i og omkring Nationalpark Thy kan hentes hos turiststører i området.

Gratis publikationer fra Nationalpark Thy kan bestilles hos Danmarks Distributionen

Arrangementer i Thy findes på www.thy360.dk

Vernanstaltungen in Thy finden Sie unter www.thy360.dk